

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Oprettelse af Ungdomsskoler.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 3869; Fremsettelsen findes i Tidenden Sp. 3113).

Sagen sattes til Forhandling.

Ordføreren for Forslagsstillerne (K. M. Klausen): Spørgsmaalet om en Fortsættelsesundervisning for den konfirmerede Ungdom er gammelt i vort Land. Allerede i Skoleforordningen af 1814 findes der et Par Paragraffer, der paabyder, at Skolekommissionerne rundt om i Landet skal drage Omsorg for, at der indrettes en fortsat Undervisning for den konfirmerede Ungdom, saaledes at den kan faa Lejlighed til „at øve sig i Læsning, Skrivning og Regning og tage Del i anden nyttig Kundskabs Erhvervelse“. Det blev paabudt for over 100 Aar tilbage; men dette Lovbud er et interessant, men sørgeligt Eksempel paa, hvorledes en Lov kan blive over 100 Aar gammel uden at blive ført ud i det virkelige Liv. Dette Paabud er efterkommet ved omtrent en Fjerdedel af vort Lands Skoler, men for de tre Fjerdedele af Skolernes Vedkommende er dette Lovbud fra 1814 et dødt og virkningsløst Bogstav, som altsaa ikke har noget med det virkelige Liv at gøre. Spørgsmaalet om en fortsat Undervisning for den danske Ungdom har været stærkt fremme mange Gange her i dette Ting. Jeg skal blot minde om, at det blev fremdraget her i Maj Maaned 1912; da var der af Socialdemokratiet stillet et Forslag, som gik ud paa, at der vedrørende denne store, vigtige Sag skulde nedsættes en Kommission, som skulde tage de Spørgsmaal under Overvejelse, som hørte ind herunder. Det lykkedes ikke at faa gennemført Forslaget, men Sagen endte dog positivt, idet daværende Kultusminister, nuværende Højskoleforstander Appel stillede sig meget velvilligt og forstaaende overfor Sagen, og det endte den Gang med, at det blev paalagt Kultusministeren at indhente Oplysninger om, hvorledes det stod med Ungdomsundervisningen her i vort Land som i andre Lande, og det skal siges til Hr. Appels Ros, at han meget hurtigt gik i Gang med denne Opgave; i Løbet af et halvt Aars Tid samlede han en Række Oplysninger baade her fra Danmark og fra en Række andre Lande, og disse Oplys-

ninger findes samlede i en lille Bog, som er udgivet af Kultusministeriet, og som er overordentlig interessant og indeholder en Række Oplysninger om disse Spørgsmaal. Af de Oplysninger, som fremkom, fremgaar det, at Danmark ikke indtager nogen fremragende Plads paa dette Omraade, og at der er en Række af vore nærmeste Nabolande, som er betydeligt forud for os. Jeg vil ikke sammenligne os med Tyskland, der jo har en førende Plads paa dette Omraade, og endnu mindre med Bayern, som indenfor Tyskland igen indtager Førstepladsen, men ogsaa saadanne Lande som Svejts, Sverige, Norge, Amerika og England staar over os paa dette Omraade og gør betydeligt mere end vi for Ungdommens fortsatte Undervisning. Det er trist nok, naar man ser saadanne Oplysninger, at man saa skal indrømme, at vort Land paa dette Omraade, hvor vi saa udmærket kunde indtage en Førsteplads, staar tilbage for en hel Række andre Lande. Men det er alligevel bedst at se Sandheden i Øjnene og indrømme, her er forsømt noget, her er noget, som maa indhentes. Og muligvis kunde vi nu naa frem til, at vi kom paa Række med de andre Lande, vore Nabolande.

Siden Spørgsmaalet blev rejst i Maj 1912, har det været Genstand for en glædelig Opmærksomhed fra mange Sider; Spørgsmaalet er blevet drøftet rundt omkring i Landet. Jeg har selv holdt en Række Møder om dette Spørgsmaal i alle Landets forskellige Egne. Det har ikke alene været draget frem i Skolekredse paa de store Møder rundt omkring, i Varde, i Skive, i Roskilde, og hvor der ellers har været holdt de store Pinsemøder, Spørgsmaalet har ogsaa været fremme paa de mindre Kredsmøder; hvor nogle Skolemænd har draget det frem, men ogsaa i helt andre Kredse har man taget dette Spørgsmaal op til Drøftelse. Jeg skal saaledes nævne, at De samvirkende danske Landboforeninger paa et af deres Aarsmøder har haft Spørgsmaalet fremme, og det samme gælder Købstadforeningens Møde. Endvidere skal jeg nævne, at Husmandsforeningerne har haft Spørgsmaalet fremme ved deres store Sendemandsmøde og ogsaa paa deres mindre Kredsmøder. Husmandsforeningerne har stillet sig trofast overfor denne Sag; de har haft Forstaaelse af den og har udtalt sig stærkt for, at Sagen maatte og skulde fremmes. I denne Forbindelse skal jeg ogsaa nævne, at De samvirkende Fagforbund paa deres Møder har draget Sagen frem og ligeledes